

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Póstatakarékpénztári csekszámla: 34.141.

Felolvasó szerkesztő:
M I G E N D E Z S Ó

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő.
Egyes szám ára 10 fillér.

Igéret—kártérítés

Irta: Dr Simon András orsz. gyűlési képviselő.

Törvénytárunk, a Gömbös kormány nagy érdemes kezdeményezése és sürgetése folytán, a napokban egy új törvénycikkkel gazdagodott. A hadirokkantak és más hadigondozottak ellátásáról szóló, valóban az életnek készült törvénycikkkel.

Magam is hadirokkant voltam, Isten segítségével kigógyultam, ép, egészséges ember vagyok, tehát teljesen érdektelenül szólhatok erről a kérdésről.

Ha minden szeretetem a hadirokkantaké és általában a hadikárosultaké is, nem téveszthetem szem elől azt, hogy nemcsak személyek és állampolgárok a károsultjai, a rokkantjai, az áldozatai a világháborúknak, hanem elsősorban hadikárosult, hadirokkant maga a nemzet is. Hogy ez a törvénycikk ime életbeléphetett, annak előfeltétele az volt, hogy a szinte ájult nemzet magához térjen és bár nehéz viszonyok között, mégis rendes nemzeti életet eljen. Eppen ezért nem találok helytállóknak például azt a kifogást, amelyet a törvénycikk megalkotása során hallottunk, hogy a magyar állam közel egy milliárd pengő beruházási összeggel szemben a hadirokkantak érdekében létesített intézményekre csak egy millió pengőt fordított. Összehasonlítani csak egynemű dolgokat lehet. Az egyszer s mindenkorra szóló beruházások és az évről-évre visszatérő járadékok összege nem hasonlítható össze, lévén ezek egészen más természetű befektetések. Különben is, ha csak a kulturális és szociális célokra befektetett 226,5 millió pengőt veszem, már meg kell állapítanom, hogy ez a 226,5 millió pengő elsősorban a szociális segélyekre szorult háborús károsultak érdekét szolgálja. Nem lehet tehát meg gondoltan azt mondani, hogy ezzel szemben a hadirokkantak intézményes ápolására csak egy millió pengőt használtak fel, mert a szociális és kulturális célokra fordított 226,5 millió pengő az egész nemzet érdekét és annak keretében, elsősorban a szociális támogatásra leginkább szoruló hadikárosultak érdekeit is szolgálta; a hitellet támogatására fordított 73 millió, a mezőgazdasági termelés és értékesítés előmozdítására beruházott 91 millió pengő szintén és ugyanezt lehet elmondani még több, jelentős összegű tételről. Nem az tehát a tényállás, hogy 931 milliós beruházással szemben áll a hadirokkantak intézményes istápolására beruházott

egy millió pengő, hanem az, hogy az egész nemzet érdekében történt 931 milliós beruházás és az egész nemzet egyetemes érdekeinek keretében a hadikárosultak érdekében is és azonfelül még történt a háború károsultjai javára eleinte kisebb összegben, végül pedig 19,5 millió pengős összegben külön segélydíjaknak kifizetése.

Hangoztatják némelyek, hogy mikor a sorozás, a harctérre vonulás történt, minő ígéretek hangoztak el a háború leendő károsultjai érdekében. Igaz, emlékezem én is, hogy ígéretek tettek, hogy földbirtokreform, földbirtokpolitika, pénzügyi segélyezés, kereseti és munkaalkalmakhoz való juttatás révén gondoskodnak majd a háború károsultjairól. De aki tárgyilagossá akar lenni, bármennyire szíves-lélekkel akarja velem együtt felkarolni a háború károsultjainak érdekét: annak meg kell azt is állapítania, hogy az ígértetve adós ma nincs meg. Igéretet a Kárpátok övezte és magát az Adria tükreben megtekintő, ezeréves nagy Magyarországot tett, amely ma fel van négyelve, amelyből egy csonka roncs van itt és amelynek éppé, naggyá tételére és a háború előtti erőállományának birtokába való visszahelyezésére kell törekednünk elsősorban, mert ez ad lehetőséget arra is, hogy a háború károsultjainak megadjuk — nem-

csak ígéletben — azt, amit megadni kötelesek vagyunk, hanem, hogy abba a helyzetbe is kerüljünk, pénzügyileg és gazdaságilag, hogy tettekkel is leróhassuk hálánkat és kegyeletünket velük szemben.

Tévedne tehát, úgy etikai, mint jogelvi szempontból is, aki a kártérítés jogszabályait akarná alkalmazni. A kártérítés jogintézményénél valaki vagy vétkezen, vagy vastag gondatlansága, mulasztása révén másnak okozott kárt köteles megtéríteni; vagy pedig, ha veszélyes üzem birtokosa, akkor az úgynevezett objektív kártérítési felelősség alapján tartozik másnak kártérítéssel.

Itt azonban az állam sem szándékosan, sem vétkes gondatlansággal vagy »vastag mulasztással« okozott kár alapján, sem pedig, mint veszélyes üzem, objektív kártérítési felelősség alapján nem bírálható el. Mi védelmi háborút folytattunk, amikor tehát védelmi háborúra kényszerültünk, kénytelen-ségből védtük birtokállományunkat, az egyesek és a nemzet birtokállományát egyaránt. Csonkamagyarország azonban erejéhez mérten jogilag is, erkölcsileg is köteles felkarolni a háború károsultjait; e köteleességteljesítése éppen egyik leghathatóbb biztosítéka az ezeréves határok visszaszerzésében nélkülözhetetlen lelki integritás megteremtésének.

cinális vasut kiépítése; a szállító-képességük pedig többszörös volna.

A Duna—Tisza csatorna megépítését olyan tanulmányoknak kell megelőzniök, amelyek elsősorban annak gazdaságosságával foglalkoznak. A gazdaságosság megállapítható az építési költségekből és azon összegből, amelyet az olcsóbb fuvar révén a termékeit szállító gazdaközönség és általában a víziutat igénybevevők meg tudnak takarítani. A legújabb számítások szerint évi 12,000,000 P az az összeg, amelyet a statisztikai adatok alapján megállapítható forgalomból a szállítási költségekben meg lehet takarítani. A csatorna építés költsége 90,000,000 P, tehát a befektetett tőke nemzetgazdaságunknak 13 és fél százalékos kamatot hozna.

Ilyen országos jelentőségű műnek megépítését azonban nem lehet csupán ebből a szempontból elbírálni. Figyelembe kell venni, hogy Németországban néhány éven belül megnyílik a Rajna—Majna—Duna csatorna, aminek következtében az amerikai termények újabb piacokat fognak tőlünk elhódítani, ha csak erre az időre mi magunk is fel nem készülünk.

Stratégiai szempontból is nagy jelentősége van a csatornának, mert lehetővé teszi a hadianyagok nagy tömegű szállítását.

A csatorna megépítése azonkívül hosszú időn át nagyszámú munkaerőt tudna lekötöni, amely kérdés a mai munkanélküliség idején volna elsőrendű fontosságú.

De nagy jelentőségű a csatorna a mellette fekvő vidék fejlődése szempontjából is. A Ferencz-csatorna vidékének jómódú birtokosai például gazdagságukat elsősorban ennek a csatornának tulajdonítják.

Megállapíthatjuk, hogy a csatorna legnagyobb ellenzője az államvasut, amely a hajózástól forgalma egy részének elvesztését félti. Ez az aggodalom azonban teljesen indokolatlan, mert a vasut elsősorban a különböző kedvezményekkel istápolott távolsági forgalmat veszítené el a csatorna létesítése által, amelyre egyébként úgy is ráfizetett, — viszont ezzel szemben a hajóutakkal való szerves kapcsolat folytán oly anyagokat fog a víziúthoz szállítani, amelyek eddig a drága vasuti fuvar nem bírták meg és így kihasználatlanul maradtak.

Fentiekből világos, hogy a Duna—Tisza csatorna megépítése úgy gazdaságossági, mint egyéb tekintetből számos előnyt rejt magában s ezért minden módon törekednünk kell arra, hogy annak megépítése mielőbb megkezdessék. Sajnos, a mai gazdasági viszonyok

Tanácskoznak a buzatermelő államok

London, július 12.

Londonban a dunai államok, Lengyelország és a négy tengerentúli buzatermelő állam tegnap este

a buzakérdésről tárgyalt. A számarány és a termelési korlátozás arányának meghatározásáról folytak a tárgyalások.

Népszavazás esetén is Magyarországhoz csatlakozik a felvidéki tót lakosság

Rómából jelentik, hogy a lapok élénken foglalkoznak a tót nemzeti tanács megalakulásával. Egyöntetűen állapítják meg a lapok, hogy a népszavazás elrendelése

esetén a tótság óriási többsége a magyarsághoz fog csatlakozni, mert a magyarokkal való ezeréves kapcsolatuk is ezt követeli

A Duna-Tisza csatorna mai jelentősége

Kienitz Vilmos nagyfontosságú előadása a gyulai Rotary Clubban

II. közlemény.

Mai helyzetünk a következő:

Van egy elsőrendű víziútunk, a Duna, amely azonban nem függ össze a Balatonnal, a Tiszáról pedig csak óriási, 750 km-es kerülővel, idegen országon keresztül érhető el. Van ezeken kívül olyan folyók, mint a Felső-Tisza, a Körösök, Berettyó, stb., melyek az alacsony vízállás miatt nem hajózhatók. Ezen utóbbi folyók hajózhatóvá té-

tele s a Duna—Tisza csatorna kiépítése az Alföld problémája s a kettő szorosán összefügg egymással. A Körösök hajózhatóvá tételére alakult meg a napokban Gyulán a Köröshajózási Társulat, melyet vármegyénk alispánjának előrelátó gondossága hívott életre. A Körösök hajózhatóvá tételét gazdasági szempontból megvilágítja az a körülmény, hogy nem kerül többé, mint ugyanilyen hosszúságú vi-

Ha majd ön is rájön,
Mit tud az

Alkalomadtán csak
Azt fogja használni.

között sem külföldi, sem belföldi
tökére nem számíthatunk, amely
pénzügyileg támogatná a kivitt
és így egyelőre várunk kell a vi-
szonyok jobbrafordulására. Ezt a vá-
rakozási időt azonban nem szabad
tétlenül elmúlni hagyni, mert ez
az idő alkalmas arra, hogy a még
tisztázatlan kérdések tisztázhatók
legyenek és elkészüljön a végleges
tervezet, akkorra, amikor az építé-
s a gazdasági viszonyok javulásá-
val rögtön megkezdhető lesz.

Az elvi kérdések tisztázása az ar-
ra hivatottak körében ezidőszereint
folyamatban van és pedig rövidse-
sen tisztázást és eldöntést nyer az
a sokat vitatott kérdés, hogy mely
csatorna vonal épüljön ki, a
budapest-szolnoki, vagy pedig a
budapest-csongrádi-e? E kérdés
elbírálásánál csak pénzügyi szem-
pontok jöhetnek figyelembe, t. i.
a legolcsóbb megoldás, ez pedig
előreláthatólag egy olyan vonal
lesz, amely Budapesttől Szolnok és
Csongrád közé vezet, amelyről
egy ősesődi Köröscsatorna kiépíté-
sével jól megközelíthető a Körö-
sök völgye, tehát Békésvármegye
szükségleteinek nagyon jól meg-
felel, viszont ezzel a vonallal a Fel-
sőtisza csak jelentéktelenül na-
gyobb úttal érhető el, mintha Szol-
nokon építenék ki a csatorna alsó
torkolatát.

Ugyancsak pénzügyi kérdés, hogy
a Duna és a Tisza közt fekvő domb-
hátat mély bevágású csatornával
kell-e keresztezni, vagy pedig ka-
mara zsilipekkel kell-e rajta ke-
resztülmenni? A mai viszonyok kö-
zött csak ez utóbbi megoldás jö-
het szóba, nemcsak azért, mert a
kamara zsilipek építési költsége ke-
vesebb a mélyvezetésű csatorná-
val végzendő nagy földmunka áránál,
de azért is, mert a kb. 25 m.
mély bevágás oly problémák meg-
oldását is szükségessé tennék, ame-
lyek — a talajvíz viselkedése, part-
biztosítások, stb. — ma még belát-
hatatlanok és tisztázatlanok. Azok
az indokok, hogy csak a mélyveze-
tésű csatorna alkalmas vízterelőtele-
pek létesítésére, annál a vízszin
különbségnél fogva, amely a Du-
na és Tisza vízszíne közt van, to-
vábbá, hogy a csatorna vizét csak
akkor lehet öntözésre használni,
ha az magától folyik, — s nem
szivattyúkkal kell a kamara-zsilipe-
k közt magasan fekvő tárolók-
ba emelni, — ma már megoldték.

Fentiekből nyilvánvaló, hogy a
Duna-Tisza csatorna építésével
kapcsolatban vannak még olyan
kérdések, amelyeknek előzetesen a
vélemények és ellenvélemények
tisztító tüzet keresztnél kell men-
niök, hogy végül kiforrjon belő-
lük az a terv, amely szerint a csa-
tornát minden aggodalom nélkül
meg lehet építeni.

A tárgyalt gazdasági és műszaki
kérdések tisztázásán kívül azonban
a közvéleményt is elő kell készíte-
ni arra, hogy a csatorna szükségse-
ségéről meggyőződjenek, annak építé-

tését követelje és végeredményé-
ben ne rettenjen vissza attól az
áldozattól se, amelyet érdekében
hoznia kell. Ily nagy mű megépíté-
se nem fordulhat meg csupán
néhány szakember véleményén és
vezető férfiú elhatározásán, hanem
annak magából az országból s az
országos közvéleményből kell ki-
indulnia, hogy testet ölthessen.

Ettől a meggondolásból folyóan
tartottuk szükségesnek a Duna-
Tisza csatorna kérdését a nagy
nyilvánosság előtt ismertetni or-
szágos vonatkozástól eltekintve az-
ért is, mert annak fontossága, je-
lentősége és közgazdasági hasz-
nossága Békés vármegyét is kö-
zelről érinti. (Vége.)

Elsősorban Anglia fogja siettetni a revízió napjának elérékezését

London, július 12.
Sir Róbert Gower a wigmore-i
konzervatív végrehajtó bizottság
ülésén beszédet tartott, amelyben
kijelentette, hogy a trianoni béke
módosítását nem szabad soká ha-
logatni. A középeurópai gazda-
sági válság a határok módosítása

nélkül nem orvosolható. A Nép-
szövetség tanácsa szakítson az er-
kölcsei lehetetlenség politikáival s
a középeurópai elégedetlenség ki-
küszöbölése érdekében vessen átba
minden befolyását. Reméli, hogy
elsősorban Anglia fogja siettetni
a revízió napjának elérékezését.

Hagyományos szokások között választot- ták koronaörökké Perényi Zsigmond bárót és Teleki Tibor grófot

Budapest, július 12.
Az országgyűlés két háza hagyó-
mányos szokások, fény, pompa és
ragyogás között tartotta meg szer-
dán délelőtt a parlament kupola-
csarnokában a két új koronaörök
megválasztó együttes ülését.

ra. A bejáratnál Putnoky Mór és
Rakovszky Endre üdvözölte. A kor-
mányzó kíséretével bevonult a ku-
polacsarnokba, ahol ünnepélyes ke-
retek között a két új koronaörök
letette a kormányzó kezébe az esküt.
A kormányzó az egész ünnepélyes
aktust állva hallgatta végig. Ezután
a kormányzó elhagyta a parlamen-
tet. A kormányzó távozása után
Almásy ismét megnyitotta a gyűlést
és Perényi báró a maga és Teleki
gróf nevében mondott köszönetet
megválasztásukért a megjelentek-
nek. A jegyzőkönyv felolvasása
után az ülést az elnök berekesz-
tette.

A képviselőház és a felsőház je-
lenlévő tagjai közfelkiáltással Pe-
rényi Zsigmond bárót és Teleki Ti-
bor grófot választották meg korona-
öröknek. Almásy elnök közölte ez-
után, hogy a választás eredményét
azonnal a kormányzó tudomására
hozza.

Budapest, július 12.
A kormányzó fél 12 órakor ér-
kezett meg a koronaörök választás-

Borzalmas méreteket öltött a felsőtiszai és az erdélyi árvíz Egész községek pusztultak el

Kassa, július 12.
A Felső-Tisza áradása borzalmas
pusztítást végzett. A lefőbb baj
az volt, hogy az itt határvonalat
jelentő Tisza magyar partján erős
védőgátakat emeltek, ellenben a tul-
só part védőművei gyengébbek.

háza, Színfalu, Névtelenfalu, Fe-
keteadó, Hetény, Önfalva, Csete,
Csoma, Tivadar, Bökény, Farkas-
falva, Sásvár, Szirma, Fancsika,
mind víz alatt van. A községeket
megközelíteni sem lehet és csóna-
kon visznek a lakosságnak élel-
met. Nagy az ivóvízhiány. A kutak
meg vannak fertőzve, az elöntött
vidéken Beregszászról szállítanak
ivóvizet. A vízben állati hullák
úsznak. Attól tartanak, hogy jár-
vány támadja meg a lakosságot.

Legnagyobb a pusztítás Tiszaúj-
lakon, ahol 540 ház közül csak 80
áll, az is roskadozik. Ötven ember
eltűnt.

A környék magyar falvait mind
előntötte az ár. Tekeháza, Gődény-

NYITOTT TETŐ! CSABA MOZGÓ HÜVÖS TEREM!
Helyárak minden előadásra 15 — 60 fillérig!
Július 12-13, szombat-csütörtök, fél 7, fél 9.
A szemtelen fráter
Amerikai vigjáték. — Főszereplők:
Loretta Young, Douglas Fairbanks jr.
Egy amerikai fiú leruccan Mexikóba és ott temérdek és izgalmas kaland után meg-
hódít egy gyönyörű senoritát, akit végül is hozzáadnak feleségül.
A mai ifjúság filmje, tele ötlettel, humorral, kedvességgel.
Tündérpalota. — Kék Duna gyöngye.
Magyar hiroadó.

Kedden reggel kilenc órakor
Nagy- és Kistárkánynál a Tisza
átszakította a gátat és előntötte a
dohánytermő vidéket. A mentés fo-
lyik.

Kolozsvár, július 12.
A legújabb jelentések szerint a
Kisküküllő völgyében hatalmas a
pusztulás. Az állandó esőzések mi-
att megáradt folyó előntötte Szov-
vát, Kibedet, Erdőszentgyörgyöt,
Koródszentmártont, Balavásárt,
Solymost, Gálfalvát, Héderpályát,
Bonyhát, Széplakot, Ádamost. A
A termés teljesen tönkrement.

Legnagyobb a pusztulás Dicső-
szenmártonban. A rohanó víz éj-
jel lepte meg a lakosságot. A víz
előntötte az országutakat, a vas-
utat. Dicsőszenmárton teljesen el-
van szigetelve, bár már lényegesen
visszament az árvíz. A kárt mintegy
30 millió leire, körülbelül egymil-
lió pengőre becsülik.

Marosvásárhelyi jelentés szerint
az árvíz a megyében már apadó-
ban van. Marosvásárhelyen a kül-
városi házak még víz alatt állanak.
A méteres vízben álló egyik fate-
lep kedden hajnalban kigyulladt.
Mintegy három vagon mész a víz-
től beoltódott, tűz támadt, amely
mintegy 500.000 lei kárt okozott.
Kísérteties látvány volt, amint a ha-
talmas víztenger közepén a nagy
épület lángokban állott.

Előntötte a Maros Szászrégen ut-
cáit is. Szászrégenel nincsen vas-
ut. telefon és távírátösszeköttetés.
**Szegednél is tovább tart az
áradás.**

Szegedről jelentik: A Tisza hét-
főrdel kéddre újabb négy centimé-
terrel áradt és most 5.76 métert
mutat a vízállás.

Nagymértékben árad az Ipoly és
a Szamos, valamint a többi erdélyi
folyók is. A Tisza áradása tehát
még több mint egy hétig fog tar-
tani és számítás szerint el fogja
érni a hét métert.

A leszerelési értekezlet elnöke- nek körutazása

Páris, július 12. Henderson, a le-
szerelési értekezlet elnöke kedden
este tanácskozást folytatott Daladi-
er miniszterelnökkel és Paul Bon-
cour miniszterrel. Henderson való-
színűleg szerdán este utazik to-
vább Rómába, európai körutazá-
sának második állomására. Onnan
Bukarestbe, Budapestre, Prágába,
Berlinbe, Brüsszelbe vezet az útja
és csak azután tér vissza Londonba.

Romániában nyugtalanoknak Gömbös és Dollfus tárgyalásai miatt

Bukarest, július 12. Román po-
litikai körökben erős nyugtalan-
ságot keltett Gömbös miniszterelnök
és Dollfus kancellár bécsi tárgya-
lása. Ebben az első lépést látják
a magyar osztrák vámanió meg-
valósítása felé.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai
megfigyelő állomás jelentése
1933. július 12 én délelben
Hőminimum + 15.8 C°
Hőmaximum + 31.0 C°
A föld felszínén + 14.5 C°
Légnyomás 762.1 mm
Csapadék 0.0 mm

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24
óra: Nyugattelvi zivataros esők
és a Dunántúlon a meleg mérsék-
lődése.

SZÁZ

TE CSAK LADÁNY
Csathó Kálmán megsikerült
szindarabja; az ő szív m-
gével megrajzolt egyar földé-
alakjában mint egyarázni a
ná a gentri ésát, a vic-
úri társaság és a darab
megszólaltatás és darab
gyar élet jeleneg előttü-
ügy, ahogy egy arónak s-
ni kell és sz hozni s-
bad. Kevés a hogy az ala-
kat jellemezni darabot la-
kell s boldog an előadás
láthatja, mint Bársony ig-
gató bemutatás ny nincs je-
a méltatásra, merésze. E-
ha annyit mon hogy Bárso-
igazgató Rózsa el egy von-
ban áll, az ő lja felejtke-
len, abszolút, és alakít
Csathó Kálmán gondaná rá
az a Ladányi, elgondolta
Fátyol Hédi tetes játéka-
élte az aranyú Linkát, S-
pessy Edít a baticát; Forg-
Magda valamit városi p-
gárásszonyról el Klement-
jobban nem léni. Csergő-
Mészáros Ica tetesek, Az
rássy pompás, Pető a k-
ves parlagi ga életteljes,
mek alakítja egy szimpá-
kus, hibátlan, dr. Lacz-
művészi paratása; Je-
nek kabinet fi és Thaly S-
ri szobalánya des bizony-
gai annak, hogy szerepből ho-
lehet művészi tételst kihoz-
Ahogy pl. Thaly timent a sz-
padon, — az más beszélt. E-
a darabot csak lehet adni, je-
ban már nem.

Helyre:
Szerdán este 6 órakor a le-
mulatságosabbak: Papa. E-
léres előadás. csak 20 fillér
80 fillérig.

Csütörtökön 4 órakor
Vicki Baum éen doktork
asszony « vilá szerzőjén
szenzációs víg, a mai
szépség ápolásallathatatlan
mulatságos sz « Szépség v-
sára». Filléres előadás. Helyár
20 fillértől 80 g.

Csütörtökön 9 órakor
Fényes Jenő, a debreci
író legújabb ású társad-
mi színműve-
lyán. Eredeti atató. Itt el-
szór. Filléres és, helyár
20 fillértől 80 g.

Boross Géza, Alice, Ga-
donyi Lajos, S. Szenes E-
nő, Kondor Alér Dezső,
főváros legnabará műv-
színek egyelőre este a V-
rosi Színházban ezen este fél

A főváros leg kabaré m-
vészei tartják vidéki turn-
játék során este fél 9 ór-
kor szenzációs egyetlen ka-
baré estjüket a Színházba
vezetik a tá a Teréz-kö-
úti Színpad a komikáj
Boross Géza mulatságosal
kuplénekes, Lajos a Vi-
színház kitűnő, Szenes E-
nő, a filmről Alér Dezső,
Szenes. Kondor és humoris-
ta. A nagy esre való te-
kintettel jegye macsós előv-
telben gondos egyek 30 fi-
lértől 2 pengő atók a szín-

HIREK

— Ezen a héten a Badics és Radó gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

— A pénzügyigazgató szabadságán. Gyuláról jelentik: Elek Lajos pénzügyi főtanácsos, a gyulai pénzügyigazgatóság főnöke július 9-én megkezdte kétéhetes szabadságát. Távolléte alatt a pénzügyigazgatóságot dr. Nagy Dezső helyettes pénzügyigazgató vezeti.

— A „Gyóni Géza“ bajtársak figyelmébe! A Bajtársi Termelő Szövetkezet intéző bizottsága kéri mindazokat, akiket a tervek érdekelnék, hogy jelenjenek meg ma, csütörtökön este fél 9 órakor a Törzs hivatalos helyiségében

— A Békéscsabai Vendéglősök Szakosztálya f. hó 13-án, csütörtökön délután 3 órakor gyűlést tart az Ipartestület székházában. Tekintettel arra, hogy az összes italmérőket is érdeklő tárgy lesz szőnyegen, vendégeket is szívesen látnak. A tagok teljes számban való megjelenését kéri az Elnökség.

— Felhívás a házhelyigénylők-höz. A városi adóhivatal felhívja a juttatásra igényjogosultakat, hogy az V. ker. Kolozsvári-u. 78. sz. a. fekvő telekre s Faksz hitellel felépített házra való igényüket a városháza 48. számú szobájában f. hó 20-ig jelentsék be.

Anyai tanács

Anya: Édes leányom, kitől kaptad ezeket a szép virágokat?

Leány: Egy bizonyos fiatal emberől.

Anya: Édes leányom, jegyezd meg magadnak, hogy addig egy fiatal ember sem bizonyos, amíg oltár elé nem álltok.

— Film Szolnokról és a Tiszáról. Budapest székesfőváros nem régiben megbizta a Magyar Film Irodát, hogy iskolai részére készítsen egy körülbelül 1 óra hosszúságú tartó filmet a Tisza folyó életről. A Magyar Film Iroda, amely a magyar filmhíradókat is szerkeszti, Szolnokra küldte Szőreghy Gyula főrendezőt, aki 13 évi külföldi tartózkodás után nemrégiben tért haza. Szőreghy főrendező elhatározta, hogy Szolnokon készíti a felvételeket, egy részt azért, mert innen könnyebben meg lehet közelíteni bar melyik részt a Tisza-folyón — másrészt azért is, mert Szolnok környéke igen alkalmas a filmfelvételek céljaira. A Tisza-folyó minden specialitása — partfajta, torkolatok, hidak, fűzések, holtágak, különböző partmenti vidékek stb. — központosul Szolnok környékén s így lényegesen olcsóbbá válik a felvétel.

*** Szenvető nőknél** a természetes »Ferenc József« keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

— Elütötte az autó. Békéscsabán a Közraktár környékén szerdán délelőtt Reich Magda 19 éves leányt egy autó elütötte. A leányt ugyanaz az autó szállította be a békéscsabai kórházba, amelyik elütötte. Megállapították, hogy Reich Magda a fején sérült meg. Sérülése nem életveszélyes. A szerencsétlenség ügyében a nyomozást megindították.

Megvédik a hatóságok az ingyen-strand közegészségügyi érdekeit

Át kell helyezni a birkabőrátást

Minden körben nagy visszhangja támadt a „Körösvidék“ felszólalásának

A Körösvidék szerdai számában megírtuk, hogy a békési zsilip környékén milyen lehetetlen állapotot teremtettek a Köröscsatornában bört áztató szűcsiparosok és timárok.

Érdeklődtünk ez ügyben egyes illetékes hatóságoknál, ahol egyhangúan az a nézet alakult ki, hogy az ingyen-fürdő közönségét és a közvetlen környék lakosságát, amelynek fontos egészségügyi érdekeit sérti a bűzös bőrátatás, minden módon védelemben kell részesíteni.

Dr. Donner László városi ügyvezető orvos kijelentette, hogy mindenben segítségére lesz az érdeklő közönségnek, mert városi egészségügyi szempontból is túrhetetlen a nemrégiben belterületre nyitított városrész közelében való bőrátatás, amely úgy a Köröscsatorna fürdőre használt vizét, mint a környék levegőjét is veszélyesen fertőzi.

Dr. Franciszky Lajos városi aljegyző, mint az iparhatóság képviselője, a következőket mondta:

— Lehetőleg még a mai nap fo-

lyamán, azonban holnap feltétlenül hatósági szemlét tartunk a Köröscsatornának azon a részén, ahol most a timárok és szűcsök a bőrt áztatják. A szemlén a városi orvosi hivatal, a rendőrség és az iparhatóság vesz részt.

— Megállapítjuk, hogy az említett bőrparosoknak a Köröscsatorna mely részére van bőrátatási engedélyük és feltétlenül orvosoljuk a sérelmeket. Táblákat helyezünk el azokra a helyekre, ahol újonnan, a változott körülmények figyelembevételével engedélyezzük a bőrátatást.

Ismétlően kérjük közönségünk nevében a hatóságokat, hogy ha már a város kijelölte az ingyen-fürdő helyét, akkor tiltsák meg, hogy ugyanott, illetve a Köröscsatornának ezen a szakaszán még távolabb is, bőrátatást lehessen végezni.

Bizonyára van a külterületen más víz is, ahol áztatni lehetne az állati bőrt, amelyekről nem lehet megállapítani, hogy lépfenét, vagy egyéb betegséget terjesztenek-e, vagy sem.

Megjelent a békésvármegyei ló-, szarvasmarha-, sertés és juhkiállítás tájékoztatója

Az orosházi rendezőbizottság részletes tájékoztatót bocsátott ki a vármegyei jellegű állatkiállításról.

A kiállítást és az azzal kapcsolatos vásárt, a vármegyei alispán elnöklése alatt, Békésvármegye törvényhatóságának megbízásából, az összes megyebeli gazdaegyesületek közreműködésével, a békéscsabai Méntelepparancsnokság, a békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület és az Orosházi Kisbirtokos Szövetség rendezi.

A kiállítás célja a békésvármegyei tenyészállomány megismeretése és tenyészállatok nevelésének minél szélesebb körben való megkedveltetése, vásárral kapcsolatban.

A kiállítás Orosházán, a sporttelep melletti vásártéren építendő istállókban, bekerített területen, 1933 szeptember hó 2—3-án fog megtartani.

A kiállítás ünnepélyes megnyi-

tása szeptember 2-án délelőtt 12 órakor lesz. Arra dr. Kállay Miklós földművelésügyi minisztert kéri fel

A kiállításon (vásáron) a befogadóképességhez mérten, résztvehet minden békésvármegyei állattenyésztő olyan állattal, amelyet a végrehajtó bizottság arra alkalmasnak tart. A jelentkezés elfogadása a rendezőbizottság határozatáig feltételes.

A kiállítási iroda Orosházán, az Orosházi Kisbirtokos Szövetség-nél (Telefon 73) működik.

A kiállítás a következő csoportokra oszlik:

1. Lókiállítás.
2. Szarvasmarhakiállítás.
3. Sertéskiállítás.
4. Juhkiállítás

Kiállíthatók az állattenyésztéssel (mezőgazdasággal) szorosan összefüggő ipari tárgyak is (kocsik, szerszámok, kötélárúk, gazdasági

gépek, stb.) Ezek elhelyezését és terdját a rendezőbizottság 1933 aug. 10-e után állapítja meg.

A kiállításon résztvenni óhajtok szándékukat a megjelölt irodában, a kiadott iven jelenthetik be.

A bejelentés határideje 1933. évi augusztus hó 1.

A bejelentés vissza nem vonható. Később beérkező jelentkezéseket, a végrehajtó bizottság csak a rendelkezésre álló terület mérvéhez képest fogad el.

A kiállított állatok holpénzdíja:

Lovak után: Mén darabja 2 P (csak 3 éven aluli ménnek állítható ki), fiaskanca 1:50 P, herélt, vagy kanca 1 P. Szopócsikók után térdíjat nem kell fizetni.

Szarvasmarhák után darabonként 1 P. Szopós borjúk után térdíj nem fizetendő.

Sertések és juhek után: négyzetméterenként 50 fillér.

A térdíj jelentkezéskor fizetendő.

Utazási kedvezmények és elszállásolás

A kiállítás vezetősége, a kiállítás tömeges látogatása érdekében, a szükséges lépéseket illetékes helyen megtette, hogy a vidéki látogatók vasúti jegykedvezményt élvezzenek. Filléres gyorsvonatokat is kért a rendezőség.

A kiállítás vezetősége a kiállításra érkezők elszállásolásáról, minden rendelkezésre álló eszközzel gondoskodni óhajti, azonban ezuttal is kéri a jelentkezőket, hogy lakásigényüket a kiállítási irodában, a kiállítás előtt legalább 3 nappal közöljék.

A további tudnivalók tekintetében mindenkinek rendelkezésére áll a rendezőség irodája.

*** Epe- és májbetegségeknel, epekö és sárgaság esetében** a természetes »Ferenc József« keserűvíz a hasi szervek működését élelnekebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk.

— Meghalt a biatorbágyi mérnyelő felesége. Bécsből jelentik: Kedden délelőtt a bécsi Ferenc József-kórházban Matuska Szilveszterné súlyos tuberkolózisban meghalt.

A Kereskedelmi Csarnok kerthelyiségében ma, csütörtökön este

Kardos Géza budapesti jazz-zenekara muzsikál.

A t. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel:

Rosenthal Albert vendéglős. Csabai pillanatképek

A fagyaltosok

hosszu vakáció után ismét kiálltak az utcáinkra. Kitölték a kétkerekű cukrászdát és várják a jó szerencsét.

Vanília-, eper-, málna-, kávé-fagyaszték hallgat a kerekés ládák belsejében. Alig-alig zavarja egy kis érdeklődés a nyugalmukat.

Ugy látszik, hogy a fagyaltüzlet is befagyott. A hosszas hideg idő elszoztatta a közönséget a fagyalt-fogyasztástól, de remélik az árusok, hogy a kánikula során majdcsak „belemelegszünk“ a fagyalt szopogatásba.

„UJ APOLLO“ HANGOS FILMSZINHÁZ

BÉKÉSCSABA, II., ANDRÁSSY-UT 6.

1933 július hó 12-én, 13-án, szerdán, csütörtökön d. u. 3, 6 este 9 órakor.

Két világfilm!

Hans Albert

Két világfilm!

a népszerű filmszínész főszereplésével

Miénk az éjszaka

Henry Kistemaekers hasonló nevű színműve nyomán rendezte Carl Frölich. — Továbbá:

Rama Tahé (A bűnös ember.)

Mottó: ... megbüntetem az atyák vétkeit a fiukban ... de megbocsátok a megtérőknek.

Főszereplők: Tommy Bourdelle és Rama Tahé

Filléres helyérek!

Filléres helyérek!

NYÁRI ZÓNAELŐADÁSOK!

Naponta az ELSŐ KÉT ELŐADÁSBAN a teljes műsor félhelyárakkal.

* **Mindennapos székszorulás, vas-tagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság** eseteiben a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz a belműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől.

— **Vakok felvétele.** A vakok szegedi intézetében a következő tanévre 14-től 30 éves korig mindazon vak leányok és férfiak nyerhetnek felvételt, akik a vakságon kívül más fogyatékoságban nem szenvednek. Felvételi kérelmek augusztus 15-ig az intézet igazgatóságánál nyújthatók be.

A Magyar Távirati Iroda

Kirendeltsége Békéscsaba,

Deák-utca 14.

Gyorsan és pontosan közli telefonon a budapesti és külföldi terménytőzsdek árfolyamait. Telefon: 169.

SPORT

Vasárnap indul a Berthóty-kupa küzdelem

Vége több évi tárgyalások után eljutottak oda a tárgyaló felek, hogy a CsAK által felajánlott és volt illusztris elnökéről, néhai Berthóty Istvánról elnevezett kupáért vasárnap megindulhat a küzdelem.

A kupára neveztek az Előre, MÁV, GyAC, OTK és a CsAK. Az első mérkőzés most vasárnap kerül lejátszásra a GyAC és a CsAK között. A küzdelmeket a bajnoki szabályok szerint bonyolítják le, vagyis mindenik csapat mérkőzik egymással és amelyik csapat a mérkőzések során a legtöbb pontot szerzi, az nyeri a kupát egy évre. Ha től a csapatnak egyforma a pontszáma, akkor a gólarány dönt. Az összes mérkőzések a CsAK sporttelepén játsszák le.

A győnyörű vandordíjat közszemlére tették ki a Békésmegyei Általános Takarékpénztár kirakataiba.

60 év óta

fennálló

hentesüzlet átdó!

Bővebbet: **Hrabovszky János** hentesnél, Andrassy-ut 2. — Ugyanott **húspari gépek motorikus hajtásra eladó** k.

20 filléres milliók könyve! 20

268. P. Heath: Vakmerő játék.

269. Courth Mahler: A szerelem végtelen. I. kötet.

Milliók Könyve az ifjúságnak:

9. Bibó Lajos: A fekete bég.

10. Baktay Ervin: Magyar utazó Indiában.

Kapható a Körösvidék könyvkereskedésében.

▲ kiadásért felelős Uhrin János.

Filléres gyors a Jamboreera aug. 11-én

A gödöllői világtábor előkészületei a befejezéshez közelednek. E hó utolsó napjaiban már felutaznak a magyar csapatok, hogy az idegen cserkészcsapatok megérkezésekor már egy sátorváros várja a vendégeket. Cserkészújságok, napilapok már sok érdekességét közölték e hatalmas megmozdulásnak, bizonyosak vagyunk azonban, hogy a világ minden részéről összeseregülő ifjúság e hatalmas tábora minden várakozást felül fog mulni.

Természetes, hogy a Magyar Cserkészszövetség gondoskodott arról, hogy a magyar tanuló és levente ifjúság is megtekinthesse a cserkészifjúság nemzetközi összejövetelét s már meg is van az a pontos program, amely módot nyújt az egész ország fiatalságának arra, hogy kedvezményes utazás kapcsán rándulhasson fel Gödöllőre.

A vezetőség értesítette a MÁV békéscsabai menetjegyjelét, hogy Békéscsabaról és a környékbeli községekből: Gyuláról, Békéscsabáról, Mezőberényből, Gyomáról és Mezőtúrról aug. 11-én indul filléres gyors Gödöllőre. A vonat Gyuláról hajnali 4 óra 28 perckor, Békéscsabaról pedig 4 óra 58 perckor indul, úgyhogy az utasok egész napot tölthetnek a Jamboreen s az esti órákban érkehetnek vissza az indulási állomásra. A menettérte jegy ára kb. 4.50 P.

A MÁV menetjegyjelét (egyértelműen az iskolák igazgatóságával) az idő rövidségére való tekintettel felhívja az összes tanulóifjúságot, cserkészeket és leventéket, hogy sürgősen jelentkezzenek Békéscsabán a MÁV menetjegyjelében (azok is, akik már esetleg iskoláikban is jelentkeztek) vidéken pedig az ottani iskolák igazgatóságánál, vagy cserkészcsapatok parancsnokságánál.

A filléres gyorson csak az ifjúság vehet részt kísérőik társaságában, míg a nagyközönség részére 50 százalékos kedvezményt nyújtó igazolványok kaphatók már e hó utolsó napjaitól kezdődőleg mind a Menetjegyjelében, mind a cserkészcsapatok parancsnokságánál.

A filléres gyorson csak az ifjúság vehet részt kísérőik társaságában, míg a nagyközönség részére 50 százalékos kedvezményt nyújtó igazolványok kaphatók már e hó utolsó napjaitól kezdődőleg mind a Menetjegyjelében, mind a cserkészcsapatok parancsnokságánál.

Egy megőrült asszony hármass ikrei, kiknek grófnő a keresztanyjuk

(A Körösvidék munkatársától.) Még tavaly, 1932. májusában történt, hogy a budapesti Szent István kórházban egy szerencsétlen cselédleány három fiúgyermeknek adott életet. Szegény volt, mint a templomegere s még csak arra sem volt pénze, hogy gyermekeit megkereszteltesse. Éjszakákon át tépelődött, mitévő legyen, hogyan keresztelteti meg kicsinyeit s hová lesz velük, ha majd a kórházat el kell hagynia? Szünet nélkül emésztette magát, míg egy napon orvosai az elmezavar tüneteit kezdték észlelni rajta. Beleőrült a gondokba, úgy hogy gyerekeitől külön kellett választani. Az anya az elmeosztályra került, a kicsinyeket pedig az irgalom vette gondozásába.

Ebben az időben tanulta fenn Pesten, az Apponyi poliklinikán gróf Wenckheim Józsefné, született Wenckheim Denise grófnő a csecsemő és gyermekvédelmet, mivel bölcsődét és napközi otthon akart létesíteni Újkigyóson. Ott a klinikán hallott a szerencsétlen leányanya sorsáról, a három megkereszteltetlen gyermekről s azonnal elhatározta, hogy segítségükre siet. Megkereszteltette őket, Oszkár, Sándor, Miklós nevet kaptak a fiúk a keresztelésben, elhelyezte őket, fizetett értük, gondoskodott róluk, úgy, amint arra keresztanyasága, még inkább: irgalmas szíve készítette. Oszkár, Sándor, Miklós szépen nevelkedtek Pesten, lassan 10 hónaposok lettek, megerősödtek, úgy, hogy jószágos szívé keresztanyjuk elhatározta, hogy hazahozza őket Kigyóásra. Újkigyóson ugyanis elkészült a bölcsőde és a napközi otthon, Wenckheim Denise grófnő életre hívta. Nem állami, vagy egyesületi támogatással, hanem a saját áldozatkészségéből, azzal a gondoskodó szeretettel, amelynek Kigyóson és környékén immár legendás híre van. Ide akarta hazahozni a három fiút, hogy ott nevelkedjenek a szeme előtt, együtt a többi gyerekekkel a bölcsődében és az otthonban. Közben azonban

az ikrek enyhe lázat kaptak, úgy, hogy nem mehettek Kigyóásra, hanem pár héttel ezelőtt Gyulára kerültek, az állami menhely gondozásába. Gróf Wenckheim Józsefné a legdrágább orvosságra sem sajnálja tőlük a pénzt, külön nőrsz gondozza őket, s bár még járnai sem tudnak, a kis cipőcskék és ruhácskáknak egész garmadája várja őket kigyósi otthonukban. A szerencsétlen cseléd, a gondjaiba beleőrült leányasszony gyermekeit a grófi portán.

Az újkigyósi napközi otthon és bölcsőde egyébként több mint 1200 pengőjébe kerül havonta Wenckheim grófnőnek. A bölcsődében 20, a napközi otthonban mintegy 40 gyermek számára van férőhely. Beszélk, hogy a grófnő minden nap bemegy az otthonba, köpenyt vesz fel s a védőnővel s nőrszokkal együtt ő is fürdeti és pólyázza a kicsinyeket. Tele van a szíve szeretettel és élete egyszerűséggel. Mikor készült az otthon, egyszer ő is felvette a mészelt s együtt dolgozott a napszámcs asszonyokkal.

RÁDIÓ

A rádió csütörtöki műsora:

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10.00: 1. Magyar városok: Debrecen. 2. Tréfás magyarok (anekdoták). Közben: Gramofonlemez. 12.05: A budapesti hangversenyzenekar hangversenye. 1.30: Simenszky Veléria zongorázik, Veres Jenő énekel. 4.00: Gramofonlemez. 5.00: »Ellenségeink és barátaink a növényvilágban«. Rapics Rajmond előadása. 5.30: Az országos postászenekar hangversenye. 6.40: »Első vizit«. Nadányi Zoltán vídám csevegése. 7.20: Zongora-gordonka szonáták. Előadja S. Manneberg Rózsi és Sebestyén Sándor dr. 8.00: A rádió külügyi negyedórása. 8.15: Andersen Felicia előadástje. 8.45: Veres Lajos és cigányzenekarának hangversenye. 10.30: Másfélóra szórakoztató zene.

Tőzsde

VALUTÁK:

Angol font	19'05	19 45
100 Cseh korona	6'95	17 17
100 Dinár	7 83	8 30
100 Dollár	403'00	413'00
100 Francia frank	22'30	22'50
100 Leu	3'40	3'44
100 Lira	29 90	30 21

Határidős piac

Irányzat: Barátságos, forgalom közepes.

GABONAÁRAK:

76 kg. tv. buza	12'25	12 90
77 kg. tv. buza	12 50	13 20
78 kg. tv.	12 75	13 40
79 kg. tv.	13 00	13 65
80 kg. tv.	13 10	13 75
Rozs	6 10	6 20
Sörárpa	11 00	12 50
Takarmányárpa	7 70	8 00
Zab	8 00	8 10
Tengeri	7 80	7 90
Korpa	5 25	5 30

Készlet piac:

Irányzat: Lanya, forgalom élénk. Az előző napi árákhoz viszonyítva a buza 50, rozs 10 fillérrel olcsóbb mázsánként. A többi cikkek árai változatlanok.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR:

Árak: Fialat könnyű 70—72, nehéz 81—82.

BÉKÉSCSABAI TERMÉNYÁRAK:

július 12

Piros 80 kg-os buza	12'00	12 50
Buza	11 50	12 00
Rozs	5 00	5 25
Takarmányárpa	6 10	6 20
Uj árpa	4 80	5 00
Szemestengeri	5 90	6 00
Zab	5 00	5 25
Korpa	5 00	5 25
Fehérbab	6 50	7 00
Köles	4 50	5 00
Tökmag	18 00	18 50
Repce	21	21 50
Lucernamag	65	70

1 pengős regények

Agothe Christie: A kék express.

Norme Knight: Óh Cinthia. (Vászonkötésben.)

Félpengős regények

Frank R. Adamis: Tévedések játéka.

Agothe Christie: A vörös sál.

Kapható

a Körösvidék könyvkereskedésében.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vas-tag betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Fűszerszakmában jártas, komoly fiatalember nyújtja be ajánlatát „Existencia” jellegre a kiadóhivatalba sürgősen. Lehet B listás tisztviselő is. 3844

Méhrajok és egy üres kaptár eladó I. ker. Corvin-u. 34 szám alatt. 3850

Egy keveset használt strájkocsi eladó. Érdeklődni lehet Thurzó-u. 1/1 alatt.

Gyermeklány felvételt 3 éves leányka mellé. Andrassy-ut 35. 3851

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék Rt.